

244

**NÁDASDI PÉTER
PEST-BUDÁTÓL MAIG**

A KÖNYVKERESKEDŐK

...„Hát amidőn majd véled
Helmeczynkkel
Virághoz együtt ballagunk
karöltve,
S a bölcs öregtől új lelket
veszünk!
Önnét tehozzád s nyájas
asztalodhoz,
Hol a kinyílt szív s józan
és kínál,
S vidám szabadság s tréfa
a szakács:”
Berszenyi Dániel

A Pest-budai városiasodást szolgálták a XIX. század hajnalával egymás után megnyíló könyvesboltok. Kezdetben csak a vásárokon ponyván árulták a könyveket. Így járatott például a pesti vásárookra Landerer Mihály pozsonyi könyvkereskedő is. A vásárok forgalma csalta ide Bajorországból Weingand és Köpff urakat, akik már 1779-ben nyomtatott katalógusban ismertették készletüket. 1783-ban telepedett meg Pesten a híres Trattner János. Ő Bécsből jött. Jó üzletember volt és csakhamar első lett a szakmában. A könyvkereskedők jelenléte felvirágoztatta a nyomdaipart. Kezdetben csak Budán volt egy nyomda, de azt nehezen lehetett megközelíteni. Ezért helyezte át nyomdáját Pozsonyból Pestre Landerer Mihály. Nemsokkal később Trattner is szerzett nyomdát. A két nyomda és a két cég nagyban segítette a megújuló magyar irodalmat. A vidéken élő írók, literátorok, papok, tanárok Pest felé kezdtek tekintgetni. 1821-ben már 154 író és írogató értelmiségit, tudóst vett számba egy korabeli leírás. Trattner 1817-ben megindította a Tudományos Gyűjtemény című folyóiratot is. Ő fizetett Magyarországon először tiszteletdíjat az íróknak. A tudósok ekkor még latinul adták ki műveiket. De az írók Fáy András, Kisfaludi Károly, Szemere Pál és a többiek Kazinczy „pesti triászának” tartzai már a magyar nyelv kiműveléséért írtak, harcoltak. Munkásságuk egy fényes fejezet a magyar irodalom történetében.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Nádasdi Péter*
Cím: *Pest-Budától maig.*
A könyvkereskedők
Forrás: *Közlemény és helyfelpíntés*

(Hely) *1970. aug. 14.* (Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *655.42*

Hely

Idő *"1970"*

Személy

Helyszám